36. Országos Tudományos Diákköri Konferencia
Had- és Rendészettudományi Szekció
Budapest, 2023. április 18-20.
Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Rendészettudományi Kar

A HUMÁN ERŐFORRÁS ÉS A SZOLGÁLATI ÁLLATOK ALKALMAZÁSÁNAK FELTÉTELEI ÉS JELENTŐSÉGE A KIEMELT BIZTONSÁGI KOCKÁZATÚ SPORTESEMÉNYEK BIZTOSÍTÁSÁBAN

Jelige: *Bízva bízz*

Pályamunka lezárásának időpontja: 2022. március

2023.

Tartalomjegyzék

Bevezetés ... 3
1. Sportrendezvények biztosításának alapfogalmai ... 5
1.1. A Biztosítási Terv ... 6
1.2. Összegzés ... 8
2. A sportesemények jogi szabályozása ... 9
2.1. Összegzés ... 11
3. Biztosítási kritériumok ... 12
3.1. A sportesemények helyszínei ... 13
3.2. Eltérő biztosítási kritériumok ... 13
3.3. Összegzés ... 14
4. A humán erőforrás a biztosítás végrehajtásában ... 15
4.1. A rendező, biztosítást végrehajtó személyi állománya ... 15
4.2. A rendőrség, biztosításba bevont személyi állománya ... 20
4.3. Összegzés ... 23
5. Szolgálati állatok ... 24
5.1. A szolgálati kutyák ... 24
5.1.1. Kiválasztás ... 24
5.1.2. Kiképzés, tartás ... 26
5.1.3. Alkalmazás, szolgálati igénybevétel ... 27
5.1.4. A szolgálati kutyák alkalmazásának jelentősége, előnyei ... 29
5.1.5. Összegzés ... 30
5.2. A szolgálati ló ... 30
5.2.1. Kiválasztás ... 30
5.2.2. Kiképzés, tartás ... 30
5.2.3. Alkalmazás, szolgálati igénybevétel ... 34
5.2.4. A szolgálati lovak alkalmazásának jelentősége, előnyei ... 34
5.2.5. Összegzés ... 35
Összefoglalás ... 35
Felhasznált irodalom ... 37

Bevezetés

Az ember evolúciója során a kezdetektől kiemelkedő jelentőséggel bír a környezeti hatásoktól, más emberektől, az állatoktól és egyéb külső hatásoktól eredő veszélyeztetés elleni védelem. A személyes biztonságra való törekvés a hierarchikusan rangsorolható, egymásra épülő szükségleteket ábrázoló piramisban is megjelenik, Abraham Maslow 1940-ben megfogalmazott elméletében, mégpedig olyan értelmezésben, hogy a létfenntartáshoz elengedhetetlenül szükséges igények kielégítését követően a biztonsággal kapcsolatos igények merülnek fel következőként.

Szintén az ember evolúciójának szerves része az ember fizikai és mentális fejlődéséhez, a testi – lelki egyensúly megteremtéséhez jelentős mértékben hozzájáruló fizikai aktivitási tevékenység, a sport. Az egész testre ható, az emberi szervezet minden szervét érintő sportolás élettani hatásai megkérdőjelezhetetlenek, biológiai és mentális hatásai mellett érzelmi tényezőket is felszínre hozhat, továbbá társadalmi és gazdasági hatásai is jelentős „hangsúllyal” bírnak.

A személyes biztonság igénye és a sport, valamint e két dolog összefonódása a sportesemények biztosításában generálta a szándékomat, hogy a dolgozatomban a kiemelt biztonsági kockázatú mérkőzések végrehajtásának elemeivel, a humán erőforrás és a szolgálati állatok témaköreivel foglalkozzam. Érdeklődésem a témában nem új keletű, azonban ilyen mélységben korábban még nem vizsgáltam meg sem az embert, sem a szolgálati kutyát és lovat, mint a mostani szakirodalom, statisztikai adat és tapasztalat gyűjtése, valamint feldolgozása során.

Kezdésként analízissel dolgoztam fel a sportesemények biztosításának speciális szabályait, az alapvető fogalmak definiálásával, hogy aztán több időt tudjak szánni a biztosításban részt vevők paramétereinek vizsgálatára, az alkalmazhatóságuk feltételeinek elemzésére, valamint a különféle minősítésű sportrendezvények biztosításának összehasonlítására.

A kategóriába sorolás és a minősítés függvényében a biztosításban részt vevő személyi állomány és szolgálati állatok életútját a rendszerbe kerüléstől a kirendelésig végig kísérem a dolgozatom fejezetein keresztül. Az emberi erőforrás ilyen jellegű feladatokra való felkészítéséről inkább volt fogalmam, a személyes tapasztalatok alapján a kutatás előtt is meg tudtam különböztetni a rendezvényt biztosító és a hivatásos szerv állományát.

Kevesebb ismerettel rendelkeztem azonban a szolgálati állatok biztosítási feladatokban való alkalmazásának feltételeiről. A kutatás ezen területe számos új információval szolgált számomra.

Betekintést nyerhettem a szolgálati állatokkal kapcsolatos speciális feladatokba, hiszen a kiválasztástól a különleges felkészítésen át a kiemelt biztonsági kockázatú sporteseményekre való kirendelésig a kutyák és lovak tartása és trenírozása elképesztő szakmai munkát, hozzáértést és gondozást igényel. A kiképzett kutyavezetők és lovasok a saját maguk kiképzésének végrehajtásán felül dolgoznak és gyakorlatilag élnek együtt négy lábú társaikkal úgy, hogy a biztosítás végrehajtására való kirendeléskor „együtt is lélegeznek”. Szakmai tudásuk és tapasztalatuk készség szintű, a szolgálati állatok idomítottsága olyan mértékű engedelmességgel és az emberrel való maximális együttműködéssel párosul, amely a végrehajtás biztonságát egyáltalán nem, vagy csak nagyon minimális mértékben veszélyezteti. Személyes tapasztalataim alapján a sportrendezvényt biztosító állomány létszáma ugyanolyan jelentőséggel bír, mint az állatok biztosítási feladatokba való bevetése, hiszen a biztosítás elemei a sporteseményt megelőzően a rendezvény helyszínének közelében megjelennek, például forgalomirányítás, lezárások, kordonok telepítése formájában. A biztosítás felsorolt elemeinek és a fel nem sorolt elemeinek a végrehajtásához egyaránt sor kerülhet a személyi állományon kívül az állatok alkalmazására is.

A dolgozat készítéséhez a szakirodalom feldolgozását 2022. március 30-án lezártam, ekkor a felhasznált elektromos tartalmak elérhetőek voltak.

1. Sportrendezvények biztosításának alapfogalmai

A közelmúlt és az elmúlt évtizedek gyakorlata alapján kijelenthető, hogy a sportéleten belül a legnagyobb kihívást a sportesemények rendezésén túl az események biztonsága és a biztonság preventív tevékenységi formában történő biztosítása jelenti. A könnyebben érthetőség érdekében talán mindenekelőtt célszerű definiálni és elkülöníteni a biztonság két alapvető formáját: a magánbiztonságot és a közbiztonságot.

A magánbiztonság tekintetében könnyen megfogalmazható komplex tevékenységet összefoglaló szolgáltatásról beszélhetünk, amely a biztonság kialakításától, a fenntartásán át a megóvásáig ível át. Emlékezzünk csak a ’90-es évek elején feltűnő majd viharos gyorsasággal gomba módra szaporodó, biztonsági cégek kisebb-nagyobb vállalkozások formájában történő megjelenésére. A magánbiztonság biztosítási tevékenységének komplexitása, a végrehajtás feladatainak sokrétűsége vetette fel azt a problémát, amely a biztonsági cégek szaporodásából arra engedett következtetni, hogy az állami szervek általi biztosítás egyfokú bizalmatlanságot és elégedetlenséget szült. A biztosítás nívójának megtartása és/vagy növelése érdekében egyre több igény jelentkezett arra, hogy a korábban kizárólag állami szervek kezében lévő feladatok más kézbe is kerülhessenek, ezáltal magasabb színvonalú feladatellátássá tehető a biztonság garantálása. Olyan biztonsági megoldások kerülnek alkalmazásra, amelyek aktív tevékenységet feltételeznek annak érdekben, hogy azokat a törvénytelen cselekményeket, amelyeket szándékosan követnek el megelőzzük, elhárítsuk. Ily módon a magánbiztonság egy variábilis szituáció és helyzet, amelyet alapvetően kettő dolog határoz meg:

1. a veszélyeztetés,
2. a védelmi és a biztonsági erőforrások.

A közbiztonság fogalma a köztudatban gyakran összeforr a rendőrséggel. A köznyelv értelmezésében a fogalom és a rendőrségnek a biztonság megőrzése érdekében végrehajtott tevékenysége szinte ugyanazt is jelent(het)i. A közbiztonság fogalma azonban ennél összetettebb dolog. Egyrészt jelenthet olyan állapotot, amelyben a személyek és szervezetek élete, funkciói vagy az általuk birtokolt tárgyi eszközök, javak törvénytelen atrocitásnak nincsenek kitéve. Másrészt értelmezhető úgyis, mint az értékek összességének védelme, amely az adott állam biztonsági célja.

Tekintettel arra, hogy a biztonság azonban ennél jóval komplexebb dolog, ahogy az már korábban említésre került, gyakorlatilag a közbiztonság vonatkozásában az állam által végrehajtott intézkedések mellé felsorakoztathatjuk az önkormányzatokat, a civil önvédelmi szervezeteket és a magánbiztonsági kisebb-nagyobb vállalkozásokat is, hiszen mindezen szereplők kollektív tevékenysége és együttműködése a biztonság megteremtésében és fenntartásában megkérdőjelezhetetlen.

A szervező: A sportrendezvények általános felelőse. A sportot szabályozó 2004. évi I. törvény a sportról (a továbbiakban: Stv.) alapján sporteseményt „jogi *személy, vagyis gazdasági társas vállalkozás, egyesület, illetve szövetség vagy büntetlen előéletű természetes személy szervezhet”.[1, 9.o.]*Alapvető feladatai és felelőssége a sporteseményen részt vevők érdekében a bűnmegelőzés, a személyi biztonság és a személyek birtokában lévő értékek védelme. Ennek érdekében megfogalmazza, és hirdetményszerűen elhelyezi a létesítmény területén, beléptetési pontokon, valamint a belépésre jogosító okmányokon a sportesemény látogatásának feltételeit.

A rendező: Kettős fogalom. Egyrészt „Rendező szervnek csak a vállalkozás keretében végzett személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenységről szóló törvény hatálya alá tartozó – külön jogszabályban meghatározott képesítési követelményeknek megfelelő, és sportrendezvényen való rendfenntartásra felkészített – egyéni vagy társas vállalkozás vezetője vagy alkalmazottja, rendezőnek személy- és vagyonvédelmi, illetve magánnyomozói képesítéssel rendelkező személy bízható meg.” *[2,12.o.]*

Másrészt a sporteseményt szervező által, a rendezvény biztosításának lebonyolításával megbízott szerv.

Szurkoló/néző: a sporteseményt, rendezvényt látogató személy, aki a meghatározott belépési feltételeknek maradéktalanul megfelel. A sportesemény biztonsági előírásait betartja, nem veszélyezteti a többi résztvevő testi épségét és vagyoni javait.

Rendbontás: az általános magatartási normáktól eltérő, a sportesemény nyugalmát és rendjét megzavaró, spontán vagy provokációs céllal kialakult, szabályszegő viselkedés és az általa okozott rendzavarás.

1.1. A Biztosítási Terv

A szervező csak megfelelő, hivatalos engedélyek birtokában rendezhet meg sporteseményt. A létesítmények kötelező üzemeltetési dokumentációján felül a biztosítás parancsnoka előzetesen a sporteseményre vonatkozó Biztosítási Tervet készít, amit a biztosítás vezetője hagy jóvá.

A Biztosítási Terv az alábbi kötelező és/vagy ajánlott tartalmi elemeket tartalmazza:

- *„a rendezvényről rendelkezésre álló adatokat (a rendezvény megnevezését, megtartásának helyét, kezdetének és befejezésének időpontját, a résztvevők várható létszámát, összetételét, a rendezvény programját, a rendező szerv megbízottjának nevét, címét, a rendezvény alatti tartózkodási helyét, a vele való összeköttetés rendjét),*
- *a közbiztonsági helyzet értékelését (a rendezvény megzavarására, jogellenes*
- *cselekmények elkövetésére irányuló előkészületekről, a korábbi hasonló rendezvények tapasztalatairól rendelkezésre álló adatokat és az abból levont rövid következtetéseket),*
- *a rendőri biztosítás elgondolását (a rendőri biztosítás módja, célja, időszakai, milyen feladatokra kell a figyelmet fordítani, a biztosítás körzete, a rendelkezésre álló erők és eszközök, létrehozott csoportosítások, átcsoportosítások, összevonások rendje, a bevetésre tervezett biztonsági és korlátozó rendszabályok, a kényszerítő intézkedések rendje, a kényszerítő eszközök),*
- *a biztosítás parancsnoki állományát és a szolgálati csoportok megalakításának rendjét (parancsnok, beosztott létszám és technikai eszköz, feladat),*
- *a szolgálati csoportok feladatait,*
- *a személyi állomány felkészítésének és eligazításának rendjét, szempontjait és azok rövid tartalmát,*
- *a magatartási rendszabályokat jogsértő cselekmények elkövetése esetén,*
- *az együttműködés és a biztosítás rendjét (az együttműködés feladatai a biztosító szolgálat egyes időszakaiban, és azok tartalma, a jogsértő cselekmények felfedése, dokumentálása, a vezetőség és információs rendszer védelme, a saját erők és eszközök megóvása, anyagi ellátás, a személyi állomány öltözete, felszerelése, fegyverzete, a technikai eszközök kiszolgálása, a személyi állomány egészségügyi biztosítása érdekében végrehajtandó feladatok),*
- *a készenléti és más időpontokat,*
- *a jelentések rendjét (ki, mikor, mit, hogyan jelentsen szóban és írásban),*
- *a vezetés rendjét (a vezetési pont, a figyelőpont helye, az esetleges áttelepülés rendje, ideje, a vezetés átvételének rendje a vezetési pont kiesése esetén).” [3,61.o.]*

1.2. Összegzés

A sportesemények tekintetében kijelenthető, hogy a lehető legnagyobb kihívással szembesítik a biztosítási feladatokat végrehajtókat. A magán és a közbiztonság fogalmainak megértése és megkülönböztetése egyértelműsíti a biztonság fenntartására vagy helyreállítására irányuló folyamatokat, feladatokat. A biztostásban részt vevő szervező és rendező oldal közti megkülönböztetés szintén szükséges, annak ellenére, hogy a biztosítási feladatokban való szoros együttműködés elengedhetetlen. Az alapfogalmak közül kiemelkedő jelentőséggel bír a Biztosítási Terv, amelyet mind a szervezői, mind pedig a rendezői oldal tudomásul vesz és annak tartalma szerint jár el.

2. A sportesemények jogi szabályozása

A sportesemények biztonságának és biztosításának jogi szabályozása egyrészt európai uniós másrészt hazai jogszabályokon alapszik. A sport fogalmát az Európai Tanács által kiadott Európai Sport Charta és a Sportetikai Kódex egyértelműen meghatározza. A biztosítás vonatkozásában és annak végrehajtásában, valamint az együttes biztonsági követelmények támasztásával kapcsolatban az európai és a hazai jogszabályok alkalmazása szorosan összeköthető, együttesen vonatkozó. Ugyanis a hazai sportesemények biztosításának jogi hátteréül szolgáló szabályzók kidolgozása során az európai uniós irányelvek, ajánlások nem hagyhatók figyelmen kívül. Ezáltal egységes biztonsági megoldásokat tudnak kialakítani a hazai és a nemzetközi szint vonatkozásában. A szabályzatok a sportrendezvényeken gyakorlatilag minden olyan tevékenységet, magatartást, megnyilvánulási formát, amely politikai, faji, vallási megkülönböztető, becsmérlő vagy félelmet, riadalmat keltő, tiltanak.

Hazai környezetben a sportesemények biztosításának szervezését és végrehajtását a Stv., a törvény végrehajtási rendelete a 54/2004. (III.31.) Kormány rendelet a **s**portrendezvények biztonságáról (a továbbiakban Korm.rend.)**,** továbbá a 2005. évi CXXXIII. törvény a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól **(**a továbbiakban SZVMtv.) határozza meg. A jogszabályok tekintetében a 175/2003. (X. 28.) Kormány rendelet a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről is releváns, hiszen a mérkőzések biztosításának a beléptetési fázisában ezen eszközök keresése, kutatása a beléptetést végzőknek az egyik fő feladata, a mérkőzések biztosításának végrehajtásához használt technika eszközök alkalmazásával.

A fent említett jogi háttér a labdarúgás, valamint további, a Korm.rendeletben meghatározott látványsportok tekintetében a hazai és nemzetközi szabályzókon felül a sportág Nemzetközi és európai Szövetségeinek rasszista, homofób, kissebségek jogait sértő, kirekesztő verbális megnyilvánulásokkal, gesztusokkal, transzparensekkel, jelképekkel kapcsolatos szigorúan megalkotott szabályzóit is figyelembe kell venni. A jogszabályi háttér a valós végrehajtás során a sportági szövetségek nemzetközi és hazai sportesemények biztosítására vonatkozó biztonsági szabályzatainak előírásaival közösen teremti meg a biztosítás feltételeit oly módon, hogy az szabályzatokban foglaltak a gyakorlati megvalósítás a végrehajtás módszerében, a személyi állomány és szolgálati állatok, valamint a technikai eszközök együttes alkalmazásában jeleníti meg.

A sportendezvényekre vonatkozó speciális szabályok a Korm.rend. alapján az alábbi sportágakra és eseményekre terjednek ki:

„a) a labdarúgás, a kézilabda, a kosárlabda, a vízilabda, a jégkorong sportágak országos sportági szakszövetsége által, illetve közreműködésével szervezett versenyrendszer legmagasabb bajnoki osztályában szervezett mérkőzésekre, a legmagasabb bajnoki osztályban szereplő sportszervezetek részvételével megtartott nemzeti kupamérkőzésekre, a nemzetközi kupamérkőzésekre, valamint a nemzeti válogatottak mérkőzéseire;

b) az a) pontban megjelölt sportágak esetében minden, az a) pontban meg nem határozott mérkőzésre - labdarúgás sportág esetén ideértve a második legmagasabb bajnoki osztályban szervezett mérkőzéseket, az edzőmérkőzéseket és a nem versenyrendszerben szervezett mérkőzéseket (sportrendezvényeket) is -, feltéve, hogy azokon néző jelen lehet, és

ba) a résztvevő sportszervezetek szurkolóival szemben - a csapatuk részvételével megrendezett sportrendezvénnyel összefüggésben a sportrendezvény időpontját megelőző 1 évben - jogsértő cselekmény elkövetése miatt rendőri intézkedésre került sor,

bb) a sportszervezetet a sportrendezvény szervezésével összefüggő mulasztás miatt a sportszövetség fegyelmi eljárás során jogerősen elmarasztalta,

bc) olyan körülmény merült fel, amely a szurkolók, illetve a szurkolótáborok közötti várható összecsapásra utal,

bd) a mérkőzést megelőzően három munkanappal értékesített belépőjegyek, illetve bérletek száma meghaladja a sportlétesítmény befogadóképességének 70%-át, de legalább az ezer főt, vagy be) a vendégszurkolók részére a mérkőzést megelőzően három munkanappal értékesített jegyek száma meghaladja a rendelkezésükre bocsátott jegyek 90%-át, de legalább az ötszáz darabot;

c) ha a közterületen megtartott sportrendezvényen a résztvevők és a nézők együttes száma az ötezer főt várhatóan eléri, vagy a sportrendezvény megrendezése jelentős forgalomkorlátozással, illetve forgalomelterelléssel jár.”[4]

Természetesen az infrastrukturális háttér vonatkozásban, a létesítmények érvényben lévő szabályozásai, munka-, tűz-, környezetvédelmi szempontjai és azok adott helyszínre vonatkozó rendszabályai ugyancsak mérvadóak. A jogi szabályozás bejelentés vagy engedélyköteles ség esetén határidő tekintetében pontosan megszabott, de a jogszabályi feltételeket minden rendezvény esetén, a végrehajtás megkezdése előtt ellenőrizni kell.

2.1. Összegzés

A sportesemények rendezésének, szervezésének jogi szabályozása egyrészt európai, másrészt hazai jogi keret. A hazai szabályzók nagy többségében a nemzetközi, főként az európai szabályzókat veszik alapul, hiszen sportáganként törekedni kell az egységességre a jogszabályi határvonalak meghúzásakor.

Bízva bízz

3. Biztosítási kritériumok

A sportszervezetek, szak és sportági szövetségek által megszervezésre kerülő sporteseményeket a kockázati szempontok alapján három csoportba sorolhatjuk:

- Normál.
- Fokozott.
- Kiemelt biztonsági fokozatú.

A sportesemények biztonsági kockázat szerinti megítélése egy, több delegált tagból álló bizottság feladat, amelynek megnevezése: Sportrendezvényeket Biztonsági Szempontból Minősítő Bizottság (a továbbiakban: Bizottság). A minősítési feladatok végrehajtására a rendőrség delegáltjai közül elnöki funkciót betöltő tag vezetésével működő Bizottság az alábbi szervezetektől érkező küldötteket foglalja magába:

a*) „az ORFK;*

b) a katasztrófavédelem;

c) az Országos Mentőszolgálat;

d) az Országos Bírósági Hivatal elnöke;

e) a Legfőbb Ügyészség;

f) a sportigazgatási szerv;

g) a sportágak országos sportági szakszövetségei által delegált szakértők.

A bizottságba az ORFK 6 tagot, a többi résztvevő 1-1 tagot delegál. A Minősítő Bizottság elnökét az országos rendőrfőkapitány jelöli ki.” [5,154.o.]

A jogszabályokban meghatározott sportesemények minősítését a rendezvény szervezőjével való egyeztetést követően a Rendőrség a Bizottság minősítő javaslatát figyelembe véve hozza meg. Tekintettel arra, hogy a sportági szövetségek a versenynaptáraikat a versenyrendszer megkezdése előtt 20 nappal kötelesek az Országos Rendőrfő-kapitányságnak (a továbbiakban: ORFK) megküldeni, a Bizottságot az Elnök az esemény előtt 18 nappal hívja össze.

Azokban a sportágakban, ahol versenynaptári kiírás nincsen, 10 nappal a megrendezésre kerülő esemény előtt kell a minősítést megtenni, együttműködve a helyileg illetékes Rendőrkapitánysággal, az erről született döntést pedig 5 nappal előtte kell meghozni.

A versenynaptári kiírás alapján megrendezésre kerülő események vonatkozásában minimum 18 nappal az eseményt megelőzően kell a minősítést elvégezni, a minősítésre vonatkozó döntést legkésőbb a megrendezés előtt 15 nappal kell meghozni.

A Bizottság munkájának működését a Nemzeti Sporthivatal elnöke által meghatározott ügyrend szabályozza. Ugyanezen Hivatal látja el a Bizottság Titkársági feladatait is. Amennyiben egy sportesemény nem kerül a kiemelt biztonsági fokozatú minősítésre és az esemény kapcsán új, a döntés meghozatalát befolyásoló körülmény merül fel, akkor a szervező kérelmezheti a Bizottság összehívását az elnöktől. Az elnök a kérelmet elbírálja, és az eseményt minimum 5 nappal megelőzően összehívja a Bizottságot, amely kiemelt minősítést állapíthat meg.

3.1. A sportesemények helyszínei

A sporteseményeket a szervező a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara (a továbbiakban: Kamara) *a következőképpen fogalmazta meg: „Az a nyilvános hely vagy a közterület meghatározott része, ahol a sportrendezvényeket megtartják és ahol néző tartózkodhat. E fogalom megértése érdekében szükséges meghatározni az alábbiakat:*

a) közterület a mindenki számára korlátozás nélkül igénybe vehető terület, út, utca, tér;

b) nyilvános hely az olyan épület, építmény vagy a közterületnek sportrendezvény megtartása céljából lezárt része, ahová a sportrendezvény szervezője által meghatározott feltételek mellett bárki bemehet, vagy ott tartózkodhat;” [6,44-45-o.]

3.2. Eltérő biztosítási kritériumok

A kockázati tényezők alapján az alábbi, eltérő biztosítási szabályok lépnek életbe:

- Normál biztonsági fokozat esetén: a sporteseményt szervező a Rendőrség biztosítási feladatokba való bevonását térítés ellenében veheti igénybe.
- Azonban, amennyiben olyan körülmény, szituáció következik be, amely alapján a rendőri közreműködés indokolttá válik, a szervező köteles térítés ellenében igénybe venni azt.
- Fokozott biztonsági fokozat esetén: a szervezőnek, az előre látható kockázat bekövetkezésének nagyobb esélye miatt, a rendezvényt megelőző 15 napon belül meg kell igényelnie a rendőrség biztosítási feladatokba való, térítés ellenében történő bevonását.

Ezen felül a szervező kötelezettsége továbbá a biztosítás végrehajtásában résztvevők számát a rendőrség által meghatározott létszámra megemelni, a belépésre jogosító igazolásokról információt szolgáltatni, az eseményre érkezők parkoltatását biztosítani, és a rendezőkről a rendőrségnek információt szolgáltatni.

- Kiemelt biztonsági fokozat estén: a sportesemény biztosítását a megrendezés helyszínén, létesítményen belül, a rendőrség közfeladatkét látja el.

Labdarúgó mérkőzések esetében, tekintettel arra, hogy a legnépszerűbb látványsportról van szó, a szervező kötelezettsége az alábbi teendőkkel egészül ki:

- a vendégcsapat szurkolóinak szervezett utaztatását megszervezni,
- az utazás során a vendégcsapat szurkolói létszámának függvényében a megfelelő létszámú utazásbiztosításról gondoskodni,
- a beléptetésben a rendezvény helyszínén közreműködni.

3.3. Összegzés

A sportesemények biztonsági fokozatának minősítése a Sportrendezvényeket Biztonsági Szempontból Minősítő Bizottság feladata, kompetenciája. A Bizottság a rendelkezésre álló információk alapján, a delegáltak útján hozza meg döntését a biztonsági fokozat vonatkozásában. A sportesemények helyszínének definiálását követően meghatározásra kerültek azok a feltételek, amelyek az egyes fokozatoknak megfelelő biztosítást igénylik.

4. A humán erőforrás a biztosítás végrehajtásában

A sportesemények biztosítása komplex feladatrendszer, amely a szervező és rendező oldaltól maximális együttműködést vár el, a személyi állomány, szolgálati állatok és az alkalmazott technikai eszközök alkalmazását illetően is. A feladat végrehajtás során a biztosítás elemeinek interoperabilitás elengedhetetlenül szükséges. A dolgozatom ezen fejezetében a biztosítás személyi állományát vetettem vizsgálat alá.
Az analízis során megállapítottam, hogy a biztosítás végrehajtásában a rendező által foglalkoztatott és a hivatalos, rendőri szerv állománya különíthető el.

4.1. A rendező, biztosítást végrehajtó személyi állománya

Az alapfogalmak definiálása során már meghatározásra került, hogy a sportesemény szervezője a biztosítási feladat végrehajtására, a biztosítás lebonyolítására, szerződéssel, rendező szervet bízhat meg. A rendező szervet a Stv. meghatározott előírásainak meg kell feleltetni, a következők szerint „*A rendező szervnek csak a vállalkozás keretében végzett személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól, a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamaráról szóló 2005. évi CXXXIII. törvény hatálya alá tartozó egyéni, vagy társas vállalkozás bízható meg. A sportról szóló 2004. évi I. törvény módosítása alapján, sportrendezvényen csak az lehet rendező, aki egyéni, vagy társas vállalkozás vezető tisztségviselője vagy alkalmazottja, és olyan képesítéssel rendelkezik, amely megfelel a külön jogszabályban meghatározott feltételeknek, ezen felül pedig sportrendezvényen való rendfenntartásra felkészítették. Tehát, aki ebben a minőségben vesz részt a rendezői feladatban annak képzettséggel kell rendelkezni. [7,202.o.]*

A biztosítás lebonyolításában a rendező köteles a szervező utasításai szerint eljárni, az általa szervezett felkészítéseken részt venni, a hatályos jogszabályoknak és előírásoknak megfelelőn munkát végezni. Pontosan ismerni kell a beléptetés során alkalmazott ruházat-, és csomag átvizsgálási technikák előírásait, amelyek a gyakorlati végrehajtást szabályozzák továbbá kiemelt figyelmet kell fordítania a különösen veszélyes eszközökre, amelyek bevitele a rendezvényen résztvevők biztonságát veszélyeztetné. Az események résztvevők számára a rendező személye egyértelműen beazonosítható kell legyen.

A korábbi gyakorlattal ellentétben, amikor a személyi állomány megkülönböztető mellényének hátán a „RENDEZŐ” felirat volt látható, később a „SECURITY”, ma már sokkal elterjedtebb, gyakoribb, és jóval aktuálisabb a nemzetközi környezetből átvett és azzal egységes „STEWARD” kifejezés.

1. ábra A rendező külső azonosítója [1]

A biztosítási feladatok gyakorlati végrehajtását az alábbi szakaszokra bonthatjuk:

- eligazítás – létszám, felszerelés ellenőrzése, személyre szóló feladatok meghatározása;
- készenlét – felkészülés a feladat végrehajtásának megkezdésére;
- végrehajtás – a meghatározott feladatok szakszerű végrehajtása;
- értékelés.

Tényként megállapítható, hogy a jelenleg sportrendezvények biztosításának végrehajtásába bevont állománynak a kiválasztása és felkészítése nem teljesen arányos a rájuk bízott feladatok fokozataival. A végrehajtó állománnyal szemben olyan speciális, a szakmai igényeknek megfelelő követelményrendszer felállítására lenne szükséges, ami túlmutat a korábbi évtizedek tapasztalatán, az „egy mozdulattal belépésre jogosító ticket széttépésén”.

[1] rendező mellény - Bing images, security mellény - Bing images, stweard pich high - Bing images tartalmak alapján a szerző saját szerkesztése

A szakember képzés terén a szervezett formában elérhető, szakmai tanfolyamok időtartama meglehetősen kevés, általában 200-250 órában kerül megállapításra, de korábban gyakran 40 órás képzéssel is alkalmaztak végrehajtó állományt. A képzési paletta kínálata nem túl széleskörű, a biztosításban résztvevő személyi állomány alapképzésének tekintetében.

A közép vagy felsőfokú végzettséggel nem rendelkezők körében nagyobb az érdeklődés a személy -, és vagyonőr képzések iránt, de tényleges szakmai tudásuk hagy némi kívánni valót maga után, elég csak arra gondolni, hogy a vállalkozási formában működő, rendezői feladatokat ellátó szervek napjainkban, a munkaerő piac egyéb szereplőihez hasonlóan, nagyfokú munkaerőhiánnyal küzdenek.

A képzések követelményeinek való megfelelés tehát egy alacsony színvonalú belépési tudást is megenged.

Szemben a sportesemények biztosításában fellépő egyre szélesebb körű szakmai ismereteket igénylő feladatok végrehajtásával, a rendező alsóbb szintű kollégáinak képzését sem a rendezői feladatok teljesítésével megbízott cégek, sem pedig a rendőrség szakértői nem végzik. Annak ellenére, hogy a Stv. -ben meghatározásra kerültek olyan speciális képzési feladatok, amelyek a biztosításban résztvevők oktatására, felkészítésére vonatkoznak rendőrségi szervezésben, a gyakorlatban ennek a megvalósulása nehézkes, összehangolódás és megállapodások hiányában nem is kerülnek sem megszervezésre, sem végrehajtásra. A vállalkozások, amelyek a biztosítási feladatok végrehajtására meg vannak bízva, nem rendelkeznek olyan jogosultságokkal, hogy a képzéseket megtarthassák. A biztosítási feladatokban résztvevők képzésére a legmegfelelőbb egy jogszabályi szinten szabályozott, egyértelmű és egységes képzési követelményrendszer felállítása lenne optimális. 2020 előtt semmilyen továbbképzési szint nem volt elérhető a képzési jegyzékben. 2020-ban az útjára indult a Rendezvényszervezés-Sportbiztonság továbbképzési szakirány, amely remekül ötvözi a sportmanagment és a sportbiztonság szakmai témaköreit. A rendező feladatok sokrétűsége és a feladatok megosztásából adódó tevékenységek igénylik is egy megfelelő elméleti és gyakorlati tudással rendelkező szakemberek alkalmazását.

A sportrendezvények biztosításának szempontjából a rendező a feladatmegosztás során az alábbi feladatokat hajtja végre:

- rendelkezésre bocsátani a rendezvény biztosításához szükséges létszámot,
- a beléptetés lebonyolítása során ellenőrzi a belépésre jogosító okmányokat és biztonsági checket hajtani végre egyrészt a csomagok, másrészt a ruházat átvizsgálásával, kiemelt figyelemmel a különösen veszélyek tárgyak bevitelének megakadályozására,

- a rendezvényre érkezők eligazítása, a létesítményekkel kapcsolatos információk átadása, ugyanakkor a nézők vándorlásának megakadályozása, szektorok lezárása,
- a nézők viselkedésének folyamatos monitorozása,
- a létesítményben tartózkodók védelme,
- a rendezvénybiztosítási előírásokon túl az egyéb szabályzókban meghatározottak végrehajtása, pl. a menekülési utak biztosítása,
- a jogellenes cselekmények megelőzése, az esetlegesen tetten ért elkövetők átadása a rendőrségnek,
- a létesítményen kívüli-belüli parkolók, technikai eszközök, felszerelések védelme,
- a pirotechnikai eszközök alkalmazásából adódó veszélyek megszüntetése,
- a rendőri intézkedések támogatása, jogszerű kényszerítő eszközök alkalmazása.

A feladatok komplex mivolta, a társ és egyéb szervekkel történő együttműködés szempontjából a rendező személyi állomány egy klasszikus értelemben vett rendező feladatokat lát el, amely a végrehajtás során, a kompetenciák hiányában, soha nem veheti át a rendőrség szerepét. A szervező felelősége azonban a rendező személyi állományát a rendőrséggel való együttműködésre felkészíteni. Ugyanakkor a rendezői feladatok ellátásából adódóan tisztán látszik, hogy valóban szükséges olyan végrehajtó állomány, amely megfelelő elméleti és gyakorlati tudással felvértezve képes biztonságosan, eredményesen és hatékonyan a sportrendezvényeket megszervezni.

Ismeri a örvény

„a sportlétesítmények üzemeltetésére vonatkozó legfontosabb műszaki ismereteket, hazai és uniós joganyagokat;

a sportrendezvények tervezésével, szervezésével, lebonyolításával kapcsolatos hazai és nemzetközi szakismereteket, menedzsmenttudást;

a sportrendezvények sportbiztonsági kérdéseivel összefüggő hazai és nemzetközi szakmai ismereteket és gyakorlatokat;

a sport- és biztonságmenedzsmenthez kapcsolódó vezetési, szervezési ismereteket, alkalmazott gyakorlatokat;

a biztonságtechnikai és egyéb sporttechnikai ismereteket és ezek gyakorlati alkalmazását;

az intézkedéstaktikai ismeretek gyakorlati átadásának fogásait;

a sportmarketing és a kommunikáció gyakorlati kérdéseit.” [8]

A sportesemény biztosítás végrehajtóinak egyik fő, alapfeladata a sportesemény hivatalos résztvevőinek és biztonságuknak a megoldása, a helyszínre érkezéstől a kilépésig, és az esemény ideje alatti kísérése. Hivatalos résztvevőnek számítanak az egyéni sportolók, játékosok, hazai és vendég csapatok, a sportágak szerinti versenybírók, csapatsportok esetén játékvezetők, az ellenőri minőségben tevékenykedők, a sportági szövetségek és klubok képviselői, a rendezvényre meghívottak.

A hivatalos résztvevők biztonságának garantálása nagy mértékben függ a biztosítás végrehajtói állomány szakmai felkészültségétől, hiszen nekik a lehető legtöbb és legpontosabb információ megszerzésére van szükségük ahhoz, hogy a végrehajtás szakmailag megkérdőjelezhetetlen legyen. Pontos információra van szükség a

- *„megérkezésük idejéről, a beléptetés helyéről;*
- *gépjárműveik típusáról, a rendszámáról, azok elhelyezéséről;*
- *melyik bejáratot veszik igénybe belépésük alkalmával;*
- *milyen útvonalon közlekednek a sportlétesítményben;*
- *milyen helyiségeket keresnek, kereshetnek fel;*
- *hol foglalnak helyet a sportrendezvény helyszínén;*
- *van-e elkülönített hely számukra biztosítva;*
- *milyen speciális feladatot látnak el a sportrendezvényen;*
- *a mérkőzés előtt, a szünetben és a mérkőzés végén van-e hivatalos feladatuk;*
- *távozásuk idejéről, kiléptetésük helyéről;*
- *a járművükhöz való biztonságos kísérésük módjáról” [9,59-60.o.]*

A biztonság tekintetében kiemelt védelem illeti meg a vendégcsapatok összes tagját, a kísérőiket, a stábok tagjait. Mérkőzések tekintetében a csapatok általában a nézők előtt érkeznek a helyszínre, így a létesítménybe való bejutás biztosítása nem a legfontosabb tevékenység, bár a kiemelt biztonsági kockázatú események tekintetében a megrendezésre kerülő örök rangadók esetében ennek a tevékenységnek az elvégzésére is felkészültnek kell lenni. Az esemény ideje alatt előforduló rendbontások bekövetkezésekor, amelyeket példának okért a vendégcsapat jobb szereplése, esetleges győzelme is generálhat, a játékosok számára az öltözőbe kísérést és a helyszín biztonságos elhagyását szakszerűen és esetlegesen a rendőrség bevonásával kell megoldani.

A rendező egyik leglátványosabb és biztonsági szempontból kiemelkedő jelentőségű feladata a nézők beléptetése a rendezvényre.

A rendelkezésre álló innovatív biztonságtechnikai eszközök és megoldások széleskörű tárháza kerül alkalmazásra és kiépítésre a sportesemények helyszínén, amelyek segítségével a rendező személyi állomány a belépésre való jogosultság ellenőrzésén, a beléptetésen, a személyek és csomagok átvizsgálásán át, amely a különösen veszélyes tárgyak kutatására és kiszűrésére irányul, a belépni szándékozó személyek tudat módosító szerek használatának ellenőrzésén, a tiltott jelképek, lobogók birtoklásán keresztül egy sok oldalú tevékenység végrehajtásával tudja a biztonságot veszélyeztető tárgyakat, eszközöket és viselkedést kiszűrni.

A sporteseményen részvevő sportági képviselők, szövetségi delegáltak és ellenőrök biztonságának helyzete speciális, hiszen nem a kiemelt kategóriába tartoznak alapvetően, azonban a tisztségükből, az eseményen betöltött szerepük alapján alanyai lehetnek egy esetleges atrocitásnak. Az ellenőrök általában ilyen szempontból a legveszélyesebb helyzetűnek mondhatók, hiszen ők a nézőtéren, lelátókon foglalnak helyet, biztosításuk megoldása nem egyszerűsíti meg a rendező dolgát.

Ugyanez a helyzet a meghívott vendégekkel, akik lehetnek közjogi méltóságok, állami és önkormányzati szintű vezetők, neves közéleti személyek, akik egy megrendezésre kerülő sportesemény tekintetében általában protokolláris szerepet töltenek be, ünnepélyesen nyitják vagy zárják a rendezvényt, éremosztásnál tevékenykednek, eredményhirdetési ceremóniát bonyolítanak le. A meghívott vendég pozíciójukból, tisztségükből adódóan saját biztonsági személyzettel rendelkeznek, a rendező feladata az ő munkájuknak a kiegészítése, segítése.

4.2. A rendőrség, biztosításba bevont személyi állománya

Ahogy a sport és sportágak területén megkülönböztetünk csapatsportokat, a rendőrség egyes feladatinak ellátásához is elengedhetetlenül szükséges a kötelék vagy rendőrségi berkekben „csapaterő” - nek hívott szolgálati forma alkalmazása, bevetése. A nagy volumenű rendezvények tekintetében mindenképpen a rendőrségi csapatszolgálati tevékenység szükségessége merül fel. A jelentős rendőri jelenlétet igénylő szolgálati feladatok körébe tartozik a rendezvény, sportesemény biztosítás is. A korábban már említett, védelmi szempontból történő besorolás alapján háromfajta sportrendezvényt különböztetünk meg, a

- normál,
- fokozott,
- kiemelt biztonsági kockázat minősítésűt.

Kiemelt biztonsági kockázatú sportesemények tekintetében a helyszín biztosítását a rendőrség közfeladatként, térítésmentesen végzi.

A csapaterő alkalmazás a rendőrségi feladatok ellátásának sajátos módja, hiszen a kötelékbe bevont állomány vezetését egy személy, egy parancsnok látja el, akinek parancsára a feladat végrehajtását taktikai szabályok alkalmazásával biztosítják, valamint a parancsnok döntése alapján kerül sor a sportesemény helyszínén kialakult rendbontás megfékezésére, felszámolására irányuló tevékenységek, kényszerítő eszközök bevetésére. A biztosítás parancsnokának feladat szerteágazó, már az eseményt megelőzően is adódnak kötelezettségei a létesítménybejárás, a Biztonsági Terv készítés, a tájékozódási és a kapcsolattartási feladatok kapcsán. A híradó és hangosító berendezések tekintetében a parancsnoknak közvetlen hozzáféréssel kell rendelkeznie, különösen azokban az esetekben, amikor a rendbontás során a rendezvény látogató nézőket összességében kell tájékoztatnia. A parancsnoknak kijelölt helyettese van, szakmai kompetenciái, felkészültsége nem térhet el az aktuális parancsnoki feladatokat ellátó személyétől. A szervezővel történő egyeztetések nagyon lényegesek, a biztonság és a rend fenntartása kapcsán hozott döntéseket illetően.

A Magyarországon megrendezésre kerülő hazai és nemzetközi sportesemények vonatkozásában a sportlétesítmények és azok környezetében a rendőri biztosítási feladatok végrehajtó állományát többségében a Készenléti Rendőrség (a továbbiakban: KR) adja.

A biztosítás végrehajtásának érdekében *„A rendezvények biztosítására rendelkezésre álló rendőri erők a vezetési pontra, a rendezvény helyszínén (a létesítményen) belüli belső biztosítócsoportosításra, a rendezvény (létesítmény) helyszínének közvetlen és távolabbi körzetében szolgálatot teljesítő külső biztosítócsoportosításra, a biztosításparancsnoki közvetlen szolgálati csoportokra, valamint tartalékra tagozódhatnak.” [10,247.pont]*

A vezetési pont helyszínen, belül vagy a közvetlen közelben berendezett, a nézőktől védett, elkülönített helyen lévő operatív vezetési hely, ahol a biztosítás parancsnoka és kevés számú beosztott állomány tartózkodik.

A belső biztosító csoportba az az állomány kerül elhelyezésre, akiknek a feladata a rendezői feladatokat ellátók megerősítését, rendfenntartást, a rendbontók, hangadók szektorokból történő kiemelést, a szektorok szeparációs célú zárását, kiemelt személyek védelmének biztosítását vagy tartalék beosztás ellátását szolgálja.

A külső biztosító csoport feladatait tekintve járőrözési, forgalomirányítási, parkolók biztonságát védő és fenntartó, valamint tartalék tevékenységet látnak el.

A biztosítás parancsnoka események előfordulása esetén a további rendőri szakmai feladatok végrehajtása érdekében a saját alárendeltségében végeztethet munkát a megfigyelő, az előállító, a nyomozó és egyéb szakfeladatokat ellátókkal.

A végrehajtó állomány rendezvény és sportesemény biztosító tevékenység végrehajtására irányuló szakmai felkészítése folyamatos.

A kiemelt biztonsági fokozatú sportesemények kapcsán a kiképzés nem csak a sportesemény belső és külső helyszínének biztosítására korlátozódik. Hozzátartozik az esemény nézőinek, különösen a vendég szimpatizánsok utazásának, és az általuk használat útvonalaknak az ellenőrzése is.

A tömegközlekedési eszközökön, szervezetten utazó szurkolók, kísérése, a közlekedési eszközökön és csomópontokban fokozott rendőri jelenlét, ellenőrzés megszervezése, forgalomirányítási feladatok végrehajtása, gyalogos forgalom felügyelete, kísérete, útvonalzárak létesítse kordon elemek alkalmazásával, ellenőrző pontok működtetése a különösen veszélyes eszközök előzetes kiszűrésére. A rendezvény helyszínének külső és belső parkolóiban a rend fenntartására, valamint a szurkolók szeparálása, szükség esetén a rendelkezésre álló eszközök alkalmazásával, gondoskodni kell. Az előkészítés és a biztosítás megtervezésének során az előforduló események kialakulásakor rendőri reakcióra a biztosítás parancsnoka és állománya felkészült legyen, a végrehajtáshoz szükséges tárgyi feltételek rendelkezésre álljanak, valamint a szolgálati csapatok munkájának mozgástere biztosított legyen, főként amennyiben tényleges beavatkozásra kerül sor.

A biztosítás egyszemélyes parancsnokának döntése alapján a sportesemények helyszínén, csoportosan elkövetett, személyi és anyai javakat veszélyeztető megmozdulás esetén kényszerítő eszközök alkalmazására, rendkívüli és súlyos esetben akár tömegoszlatásra is sor kerülhet, azzal a céllal, hogy a törvényes magatartást kikényszerítse, a rendbontást felszámolja, helyreállítsa. A tömegoszlatás eszközeként, a feladat végrehajtásba vezényelt állomány oszlató-csoportjának alcsoportjaként kerülhetnek alkalmazásra a kutyás és lovas alcsoportok.

A kutyás alcsoportok szerepe főként a mögöttes területeken és az oszlatóalakzatok szárnyainak biztosítási feladatiban, a keletkezett rések zárásában, és az átjutó, törvényellenes tevékenységet folytató személyek elfogásában nyilvánul meg.

A lovas alcsoport szerepe azokban az esetekben bír nagy jelentőséggel, amikor az egyéb eszközök alkalmazása által a tömegben elég szabd hely keletkezik és a kijelölt terület elfoglalását a gyalog járőrök megerősítésével érik el.

4.3. Összegzés

A biztosítási feladatokba bevont személyi állomány két fő, jól elkülöníthető csoportra osztható. Egyfelől a rendező szerv biztosítási feladatokat végrehajtó állománya, másrészt a hivatalos, rendőri szerv biztosító állománya került megvizsgálásra. A biztosítási feladatok rendező által alkalmazott személyi állományának felkészítése a hivatalos, rendőri szervtől eltérő tematikájú, nem mindenre kiterjedő ismeretanyagot biztosít és az állományba való bekerülés nívója nem túl magas követelményeket támaszt. A rendőri szerv állományának képzése és felkészítésének elemzése arra enged következtetni, hogy a felkészítésük feladat orientált és specifikus, a biztosítást végző állományt kihívás elé állítja, vizsgarendszerben történő számonkérés formájában.

5. Szolgálati állatok

A rendőrség állományába a jelenleg érvényben lévő utasítás alapján szolgálati állatként kutya és ló rendszeresíthető. Nyilvántartásuk a humán erőforrás tekintetében is használatos, az országos rendőrfőkapitány által jóváhagyott állománytáblában való rendszeresítéssel és a területileg illetékes szerveknél a névszerinti állománynapló vezetésével történik. Szolgálati állatok alkalmazására a rendőri szaktevékenység sok területén sor kerülhet. A kereső- kutató tevékenységet folytató kutyák mellett elfogásra, szag és nyomkövetésre, kábítószer és robbanóanyag keresésre, őrzés-védelmi és egyéb speciális feladatokra is bevonhatók. A szolgálati lovak a járőrözési feladatok mellett rendezvények és tömegkezelő események, a csapaterő egyéb feladatainak ellátására, valamint sport és díszelgés céljára is alkalmazhatók.

5.1. A szolgálati kutyák

5.1.1. Kiválasztás

Tekintettel arra, hogy a szolgálati kutyák körében is, az emberhez hasonlóan a letöltött évek függvényében nyugdíjazásra kerül a sor, szükség van a folyamatos utánpótlásra. A rendőrség kijelölt objektuma, rendszerint a Dunakeszi Kiképző Központ, ad otthon a kiválasztási szakmai napnak. A kiválasztás egy több részből álló, a jelentkező kutya képességeit vizsgáló procedúra. Első lépésként szemrevételezik a kutyát, külsőleg, a fajta jegyek alapján. Az okmányainak ellenőrzése során elkérik a kutya oltási könyvét is. Ezt követi egy viselkedés vizsgálat, ami egy lövéspróbával azt hivatott kideríteni, hogy milyen reakciót vált ki a kutyából a lövés hangja. Nagyon fontos kiválasztási szempont, hogy a kutya ne ijedjen meg a lövéstől. A továbbiakban pedig a kereső képeségét is megvizsgálják, amelynek célja, hogy kiderüljön, van-e olyan tényező. hatás vagy inger, ami a kutya el tudja vonni. A kutyák kiválasztásuk során rengeteg szituációban kerülnek megmérettetésre, annak szimulációjaként, hogy a rendőri alkalmazás során számtalan helyzettel találhatják szemben magukat. Tulajdonságaikat külső tényezők nem befolyásolhatják, ugyanúgy helyt kell állniuk például sötét, magas, és szokatlan helyzetekben is. Kipróbálják őket olyan szituációban, amikor támadás éri őket és figyelik, hogy van e bennük félelem. A kiválasztás egyik legfontosabb állomása az egészségügyi állapot felmérése, vizsgálata, hogy a felvételt nyert jelentkező biztosan munkaképes, egészségügyi probléma mentes legyen.

Amennyiben minden paraméterben egyezőség alakul ki a kutya és a rendőrségi követelményeket illetően, akkor a Kiképző Központ megfigyelésre bent tartja, általában 14-56 napig. Ez alatt az idő alatt jobban megismerik, és eldől, hogy milyen jellegű tevékenység végzésére lesz a legalkalmasabb. Fizikai és mentális tulajdonságaikat figyelembevéve a rendőrség az alábbi fajtákat alkalmazza szívesen:

- német juhászkutya,
- holland és belga juhászkutya,
- malinois,
- és ezen fajták keverékei.

A rendőrség állományában egyébként kidolgozásra került egy tenyésztési program. A kiváló vérvonalú szülők kiválasztását követően indították el a tenyésztést malinois fajtából.
Azért esett a választás erre a fajtára, mert a német juhászkutyánál jobb tulajdonságokkal rendelkezik a szimat és a szélsőséges helyzetekre történő reagálás tekintetében.

2012-ben a tenyésztés indításakor a korábbi tapasztalatokra és a kiválasztás során felvételt nyert ebek alkalmazása során realizált problémák kiküszöbölésére is hangsúlyt fektettek. Korábban ugyanis a kutyák nagy többsége a fővárosi környezet és a rengeteg különféle, ijesztő zaj hatására nem tudott megfelelően dolgozni, félelmeik voltak a villámlástól, nem mutattak hajlandóságot aluljárókban munkát végezni. Ennek következményeként az első rendőr kutyaalom 8 kölykét már elejétől fogva minden környezeti és egyéb hatáshoz, valamint az emberrel való kapcsolathoz szoktatták.

Így aztán pár hónap elteltével, a mindennapos játékos tanulás eredményeként már parancsszóra is tevékenykedtek, nem félnek. A nehezebb feladatok elvégzésére jutalmazással vették rá őket, ezáltal akadályokra másztak fel és az élelemszerző képességük is fejlődött. A mindennapos tréning következtében a kiképzők pontos képet tudtak kapni, hogy a kutya milyen speciális feladatra lesz alkalmas. Azt is felmérték egyúttal, hogy a kutya vásárlás vagy a tenyésztés-e a jobb befektetés. Pro és kontra, a program kitalálója azt a véleményt alkotta erről, hogy az 1 éves korukig befektetett költségek azután gyorsan és hatékonyan térülnek meg, hiszen a kiképzésükre lényegesen kevesebb időt és pénzt kellene fordítani.

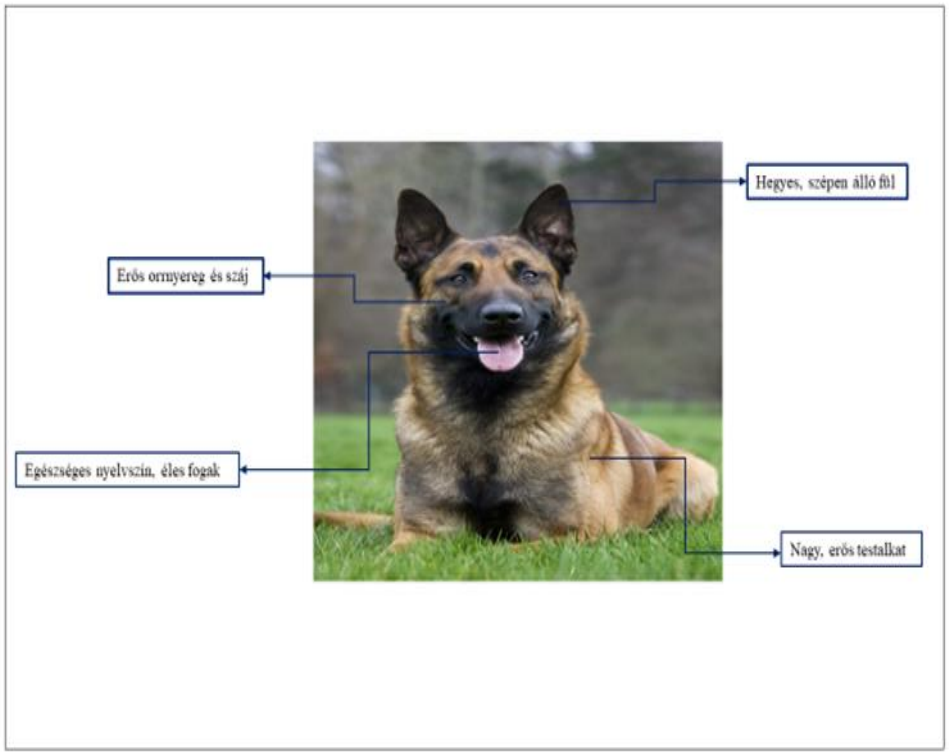

2.

ábra A malinois kiváló fajta [22]

5.1.2. Kiképzés, tartás

A rendőrkutyák és kutyavezetők az ismereteiket és azok gyakorlati alkalmazását 2 fajta szakon, szaktanfolyamokon, tanfolyamokon (korábban OKJ rendszerű képzés keretében) valamint továbbképzéseken sajátíthatják el. Ezeknek előzménye a kutyavezető kiválasztása is, ahol fontos szempont, hogy a kutyavezető önszántából, a parancsnoka javaslatára vállalja a kutyás szolgálatból eredő kötelezettségeket, együtt tudjon működni a hozzá rendszeresített kutyával, illetve a kutyavezető is kifogástalan fizikai és mentális egészségi állapotban legyen. A szaktanfolyam elvégzését követően a tanfolyamra történő jelentkezés egyik alapfeltétele, hogy a kutya már rendelkezzen a választott szaknak megfelelő alapképzettséggel, és alkalmasság vizsgájának eredménye nem lehet elégtelen.

A kutyavezetők képzésének feltételeit, követelményeit és vizsgarendszerét, a megszerezhető képesítéseket Tanulmányi Vizsgaszabályzatban rögzítik.

[2] Malinois fajtaleírás: a szolgálati kutyák koronázatlan királya - Az Én Kutyám (azenkutyam.hu)alapján az ábrát a szerző szerkesztette

A szinten tartó képzéseket szervezhetik egyéni vagy kötelékben történő végrehajtással, valódi helyszíneken, szituációs gyakorlatokkal.

A kutyavezetők felelőssége a szolgálati társuk ellátása, elhelyezése, ápolása, tartása. A kutya etetése, elhelyezési körletének rendben tartása, betegség esetén az állat ápolása, a kutyával történő gyakorlás a kutyavezető szolgálati feladatokból adódó kötelezettsége. Közterületen végzett munka ideje alatt például ürülék szedő zacskóval kell rendelkeznie, amelynek meglétéről a kutyavezető szolgálati elöljárója gondoskodik.

5.1.3. Alkalmazás, szolgálati igénybevétel

A szolgálati kutyáknak csak egy, rendszeresített kutyavezetője lehet. Szolgálati feladatokra a kutyavezetővel együtt történhet csak a vezénylése, igénybevétele, alkalmazása. A kutyavezető a munkavégzés megkezdése előtt a kutyát az alábbiak alapján ellenőrizni köteles:

- *„a kutyavezető ellenőrzi a szolgálati kutya ápoltságát, egészségi állapotát, kondícióját, alkalmazhatóságát, felszerelését, és felkészül a szolgálati feladat ellátására, hiányosság, szolgálati alkalmatlanság észlelése esetén jelentést tesz közvetlen szolgálati elöljárójának;*
- *a kutyavezető közvetlen szolgálati elöljárója ellenőrzi a kutyavezető felkészülését és a kutya igénybevételre alkalmas állapotát.”* [11,*65. a) pont]*

A kutyák szállítására csak külön erre a célra rendszeresített gépjármű használható, amennyiben lehetőség van rá, légkondicionálóval ellátott legyen. A jármű kialakítása és tulajdonságai révén képes legyen az időjárási és egyéb körülményektől a szállított kutyát megvédeni, ugyanakkor olyan kialakítása legyen, hogy a kutya szökését ne tegye lehetővé, és könnyen takarítható legyen.

A kiemelt sportesemények biztosítása során a járőrkutyák megfelelő vizsgával és minősítéssel (Járőrkutya II. = csapatszolgálatra felkészített) rendelkező egyedei alkalmazhatók. A helyszínen tapasztalható helyzet függvényében a kutya szájkosárral és anélkül is alkalmazható, de mindkét esetben pórázon tartva. Tömegkezelési feladatokban és csapaterő alkalmazása esetén a minősített járőrkutyákat legalább 8 fős kötelékben, egyéni rendszeresített védőeszközzel ellátva lehet igénybe venni.

2. Tömegoszlatásra kiképzett Járőr II. minősítésű kutyák [3]

A képen jól látható módon van szemléltetve a kutyavezetők és a kutyák felszereltsége is. A sportesemények biztosítása során, akárcsak a tömegkezelési feladatokban, a kutyavezető teljes testet, testtájanként védő felszerelést visel. A kutyák pórázon vezetve, a képen szájkosárral és testüket védő egyéni felszereléssel vonulnak.

Amennyiben a járőrkutya alkalmazása során szájkosár nélküli tevékenységet folytat, amelyre csak a biztosítás parancsnoka adhat parancsot, akkor a feladat befejezését követően az esemény jelentésre és 5 napon belül kivizsgálásra kötelezett, amelyről jegyzőkönyv készül.

A járőrkutya napi szolgálati idejének maximuma csapatszolgálati feladatok ellátása esetén 6 óra, és az időtartama alatt gondoskodni kell a pihentetésről a munkavégzés közti szünetekben. Csak úgy, mint a fegyverhasználatot megelőzően a járőrkutya alkalmazása során a kutya váratlan helyzetekben történő reakcióira fel kell hívni az intézkedésbe vont figyelmét. Amennyiben a kutya a sportesemény biztosítása és/vagy járőr feladatainak végrehajtása során sérülést szenved, akkor kutyavezető köteles azt jelenti, és a kutya biztonságos elhelyezését biztosítani kell.

[3] Járőrkutyák csapatszolgálatban | A Magyar Rendőrség hivatalos honlapja (police.hu)

„A tömegkezelési feladatok ellátásánál a kutyás alegység igénybe vehető:

- *a kiemelő csoportok megerősítésére, megtámadásuk esetén a védelmükre;*
- *a főerőtől elszakadt, tömegben rekedt csapatrészek kimentésére, kivonásuk támogatására, fedezésére;*
- *a tömegoszlató lovas alegység szárnyainak biztosítására, valamint a járdán, illetve parkoló autók között maradtszemélyek kiszorítására;*
- *az oszlató csoport megerősítésére, helyi erőfölény kialakítására." [12,134.pont]*

5.1.4. A szolgálati kutyák alkalmazásának jelentősége, előnyei

A csapatszolgálatra kiképzett rendőrkutyák igénybevétele során a helyszínen kialakult rendbontás közben akkor kerülnek használatra, amikor a helyzet már túlságosan elszabadult. A kutyák a felkészítésük során pontosan az ilyen kiélezett helyzetekre kapnak kiképzést, amikor megtanítják nekik, hogy a feldühödött tömeggel szemben, amelynek nem számít semmi, hogyan lépjenek fel. Persze az éles bevetés során számtalan olyan hatás érheti még így is őket, amelyre nem lehet pontosan ugyanúgy felkészíteni, hiszen az embertömeg kiszámíthatatlan viselkedése nehezíti a feladat végrehajtást. Az életszerű szimuláció nem minden esetben tud megvalósulni. A végrehajtás során tulajdonképpen nem a kutya nyugtatására van szükség, hanem a kiképzést arra kapja, hogy végig nyugodt tudjon maradni és csak akkor lépjen fel támadólag, amikor őt magát közvetlen támadás éri vagy annak veszélye fenyeget, illetve abban az esetben, amikor az általa ismert vezényszavak elhangzanak. A felkészítés során a kutyák olyan fizikai és pszichés tulajdonságokkal vértezik fel magukat, hogy az ember azt gondolná, szájkosárral alkalmazva teljesen feleslegesen van kirendelve. Pedig dehogy!
A kutya abban a pillanatban, amikor a veszélyt érzi, eltudja dönteni másodpercek töredéke alatt, hogy hogyan reagáljon, és kosárral a száján is simán szétveri a tömeget, gyengíti meg az erejét. A kutyák bevetése tehát ezen az erőn alapszik, amely a szemben álló félben félelmet ébreszt, illetve a kiszámíthatatlanságukon, valamint azon, hogy nem lehet őket befolyásolni, érzelmeikre hatni. A felkészítésnek nagyon fontos része a kutyák ösztönének felszínre hozása, ahogy azt éles helyzetben a tömeg is teszi és rendkívül fontos elem, ugyanezen ösztönöknek a megfékezése egyetlen parancsszóval.

5.1.5. Összegzés

A szolgálati kutyák alkalmazása a kiválasztással kezdődik. A preferált fajták kiképzését a Dunakeszi Kiképző Központba kezdik meg. Fokozatosan szoktatják hozzá a biztosítási feladatok végrehajtása során előforduló eseményekhez, hatásokhoz, szituációkhoz. A kutyavezetők és kutyáik minőstő vizsgát tesznek és a minősítésnek megfelelő fokozatú feladatok végrehajtásába vonhatók be. A kutyák tartása ugyanúgy a kutyavezető kötelességei közé tartozik, mint a csapatszolgálat feladatainak végrehajtása. A szolgálati kutyák alkalmazásának előnye abban rejlik, hogy a szemben állók érzelmeikre hatni nem tudnak, befolyásolni őket nem lehet. A kialakult helyzetre a kutya a saját belátása szerint reagál, annak megfelelően cselekszik és ösztöneinek felkorbácsolása útján, testi erejét kihasználva bizonyítja be, hogy képes a rendbontók megfékezésére.

5.2. A szolgálati ló

5.2.1. Kiválasztás

A történelem során rengeteg csata, harc vívódott meg lóháton. Ma, a folyamatosan fejlődő és innovatív eszközök világában már csak ritkán van szükség lovas egység bevetésére. A ’90-es évek második felétől a rendőrség egy erre a célra kialakított helyről, a somogysárdi ménesből alkalmazott lovakat. Az állomány azonban felszámolásra került, de az állatok nagy része ma is a KR Lovas Alosztályának állományát képezi. Csakúgy, mint a kutyák esetében, a lovak alkalmazása felveti a folyamatos utánpótlás igényét. A lovak jelenleg a mezőhegyesi Állami Ménesből kerülnek rendszerbe. Fizikai és mentális tulajdonságaikat, munkabírásukat, vérmérsékletüket tekintve a nóniusz preferált fajta, eleve katonai célokra tenyésztették ki, a lényeg azonban az, hogy csak ménekkel és heréltekkel dolgoznak.

5.2.2. Kiképzés, tartás

A KR Lovas alosztály lovasainak kiképzése folyamatos. Olyan jelentkezők válnak lovas rendőrré, akik a KR képzéseinek megfelelő bemeneti követelményeknek és a vizsga kötelezettségüknek eleget tesznek.

A kutyavezetőkhöz hasonlóan a lovasok is saját elhatározásból választják a képzésen való részvételt, kiváló fizikai állapotban vannak és képesek az állatokkal való együttműködésre. A lovas rendőr képzettségének három fokozata van:

- *„Lovas járőr I., mely feljogosítja a lovas rendőrt és a határrendészeti feladatot ellátó lovas járőrt külterületeken, zöld- és üdülő övezetekben történő lovas járőrszolgálatra;*
- *Lovas járőr II., mely feljogosítja a lovas rendőrt a városi forgalomban történő lovas járőrszolgálatra, rendezvénybiztosításokon való lovas szolgálatra;*
- *Lovas járőr III., mely feljogosítja a lovas rendőrt csapatszolgálati feladatok és tömegkezelési tevékenységek végrehajtására.” [13,259.pont]*

A fokozatok megszerzése egymásra épülő képzések végeredménye. Az alap lovas képzés 05 hónap időtartamú, amelyet a lovas Járőr II. fokozat megszerzéséhez szükséges további 02 hónap képzés követ.

A III. fokozat megszerzésére irányuló speciális képzés során érik el a lovasok azt a képzettséget, amely a későbbiekben a csapatszolgálati feladatok ellátására és tömegkezelésre jogosítja fel őket. A fokoztatok megszerzését vizsgakövetelmények teljesítésével szerzik meg, a végzettséget a KR által kiállított bizonyítvány igazolja.

A lovasok a képzés során szert tesznek a lovakkal kapcsolatos ismerteken túl állategészségügyi témákat, jogszabályi vonatkozást is elsajátítanak.

A lovasokhoz hasonló módon a szolgálati lovak is minősítettek kiképzés szempontjából:

- *„utánpótlás ló: a kiképzés alatt álló, szolgálati minősítéssel nem rendelkező ló;*
- *járőr I. minősítésű ló: az a ló, amely alkalmas külterületi szolgálat végrehajtására, csekély forgalomban való közlekedésre;*
- *járőr II. minősítésű ló: az a ló, amely alkalmas a nagyvárosi forgalomban való részvételre, rendezvénybiztosítási feladatok végrehajtására;*
- *csapatszolgálati ló: az az egyedi elbírálás alapján kiválasztott ló, amely a járőr ló II. képzettségi fokozatot elérte, és képzett a tömegkezelési (tömegoszlatási) feladatok végrehajtására.” [14,269.pont]*

A lova minősítésére évente egyszer, szemle vagy verseny formájában kerül sor, bizottság által minősítve.

3. Járőrló képzés [4]

A lovasrendőrök kiképzése a rendkívül magas követelményszintnek való megfelelést szolgálja. A lovasrendőrnek és lovának a szolgálati feladatok ellátása hihetetlenül kemény fizikai igénybevételt jelent, nem pedig sétalovaglást. A lovak kiképzése a lovardai környezetbe történő mozgásmódokkal és egymáshoz szoktatással kezdődik. Az objektum területén történő gépjárműmozgás hozzászoktatja őket az autós forgalomhoz. Ezek után más helyszíneken szoktatják őket a fegyverek zajához és a füsthöz.

A foglalkozások alkalmával a valós helyzetekhez hasonló szituációkkal is megismerteti a lovakat, hiszen a tömegkezelés során rengeteg hatás érheti őket. Az azonban, hogy a ló lovasának nem engedelmeskedik elő sem fordulhat. Természetesen vannak olyan helyzetek, a rendbontások helyszínén kialakult szituációk, amelyek esetén a ló megijedhet, de minden körülmény közepette és minden hatás ellenére feltétel nélküli engedelmességet kell tanúsítania. Pontosan ezért vannak megfelelően fel vannak készítve a tömegben való mozgásra, és feladatvégrehajtásra. Az engedelmesség miden feladatban alapkövetelmény a lóval szemben, tekintettel arra, hogy ugyanazon lovas állomány vesz részt bemutatókon, gyermekeknek szervezett parádékon, amely a kiemelt kockázatú futball mérkőzések biztosítását is végzi.

[4] Mitől lesz rettenthetetlen a rendőrló? | Lovasok.hu

4. Ferencváros-Újpest örökrangadó biztosítása [5]

A ló semmilyen körülmények között nem léphet fel támadólag. Gyakorlatilag csak parancsra tevékenykedhet. A rendezvények helyszíneinek változatossága, a rendbontó tömeg kiszámíthatatlansága és az előre nem ismert szituációkba való sodródás nagy koncentrációt igénylő munka a lovas és a ló részéről is. Elég egy kisebb hiba, félreérthető gesztus, bármi, amitől a ló elbizonytalanodik, esetleg megijed és a ló, sőt lovasa is megsérülhet.

A lovak tartása az objektum területén található istállóban történik. A lovasok az istállóban és környékén gyakorlatilag nem is tűnnek rendőrnek, hiszen lovagló öltözetük nem egyenruha. A lovak tartásában, ellátásában a lovasok aktívan részt vesznek. A szolgálati lovak többek egy sima állatnál, a lovassal egymás partnerei, egymásra utaltságuk a feladat végrehajtás során megkérdőjelezhetetlen. A lovak fizikai, mentális és egészségügyi állapotának folyamatos ellenőrzéséről saját állatorvos gondoskodik. Aki már járt az istállóban és környékén, annak meglehetősen furcsa és szokatlan a rend, pedantéria, a rengeteg gondoskodás és szeretet, ami a lovak körül veszi.

[5] Mitől lesz rettenthetetlen a rendőrló? | Lovasok.hu

A lovak ápolása nem különbözik a mások által tartott lovakétól, ugyanúgy szükséges patkolás, amit saját kovács végez el. A szerszámok elkészítése is a saját állomány szíjgyártójának feladata.

5.2.3. Alkalmazás, szolgálati igénybevétel

Lovas szolgálat szervezése során kiemelt figyelmet kell fordítani a lovak speciális tartására, olyan helyen történő elhelyezésére, ahol élelmezésük, egészségügyi ellátásuk, folyamatos felügyeletük biztosított. Minősítés nélküli ló a feladatok végrehajtásába nem vonható be. A biztosítási feladatok megkezdése előtt az egység parancsnoka a lovasok és lovak felszerelését, állapotát ellenőrizni köteles. A lovak a feladatok függvényében csak az azok típusához rendelt védőfelszerelés megléte esetén vehetők igénybe. Szállításukat az előírásoknak megfelelő, érvényes forgalmi dokumentumokkal rendelkező lószállító utánfutóval szabad megoldani, olyan eszközökkel, és megoldásokkal, amelyek a ló egészségét veszélyeztetik tilos. Rendezvények biztosítására kirendelt lovas egységeket úgy kell elhelyezni, hogy a látogatók, nézők tömegétől elkülönítve legyenek, ugyanakkor látható, demonstratív módon, a szabd mozgástér kihasználásával a megindulás során a kezdő lendület garantálható legyen. A lovak szolgálatban tölthető ideje 6 óra, amely újabb 6 órával meghosszabbítható, azonban a lovak pihentetéséről, élelmezésükről, itatásukról az első 6 óra elteltével gondoskodni kell. Tömegkezelési feladatokban a lovasok hatékony fellépését követően a tömeg estleges újra szerveződését megakadályozandó, a lovas egységet a gyalogos és kutyás csoportnak azonnal le kell követnie. A tömeg oszlatására irányuló végrehajtást a lovasok lendületből, vágta vagy ügetés mozgásmódokban teljesítik. Kiemelt biztonsági kockázatú sportesemények biztosítása során a lovas egységek a sportlétesítmények belső biztosítására nem vonhatók be, illetve kardlapot nem használhatnak.

5.2.4. A szolgálati lovak alkalmazásának jelentősége, előnyei

Bár a rendőrlovak kiképzése nem arra irányul, hogy támadólag lépjenek fel, mégis a puszta megjelenésükkel, hatalmas termetükkel képesek riadalmat kelteni. A kiképzett, minősített járőrlovak a fokozatuknak megfelelően fel vannak készítve a legszélsőségesebb helyzetekben történő reagálásra. A tömegben való munkavégzés során helyzetfelismerésük, gyors mozgásuk, megjelenésük, illetve a termetükből adódó nagy tömegük, tekintélyük eleve hatalmas visszatartó erő. A laikusok számára is nyilvánvaló, hogy a lovak korábban már említett feltétel nélküli engedelmessége megdöbbentő a szemben álló fél számára. Megjelenésükkel, határozott mozgásukkal és fellépésükkel valós visszatartó erőt képviselnek.

5.2.5. Összegzés

A szolgálati lovak kiválasztása a kutyákhoz hasonló módon történik. A preferált fajták a vérvonal és egyéb fontos élettani jellemzők alapján kerülnek meghatározásra. A lovasok és a lovak képzése szintén fokozatok megszerzésére irányuló speciális, egymásra épülő ismeretanyag elsajátítás, amely vizsgával zárul. Minősítés nélküli ló a biztosítási feladatokba nem vonható be. A lovak tartása gyakorlatilag „luxus" körülményeket biztosító bánásmód és ápoló tevékenység. A lovak igénybevétele a fokozatuknak megfelelő feladatok ellátására történik. A sportesemények biztosítása során nagy hatékonysággal, bár napjainkban egyre kevesebb alkalommal kerülnek kirendelésre. Tömegükből, megjelenésükből való kisugárzásuk által, valamint a feltétel nélküli engedelmességük a lovassal való együttműködésben a biztosítási feladatok sikerességének garanciája.

Összefoglalás

Dolgozatomban a kiemelt biztonsági fokozatú sportesemények élőerejét vetettem górcső alá. Korábbi dolgozatomban a biztosítás technikai eszközeit elemeztem, aktuális dolgozatomnak az alanyai kizárólag a humán erőforrás és a szolgálati állatok.

A sportesemények biztosítása egy rendkívül komplex, több szervet érintő, összehangolt tevékenység. A biztosítást rendkívül sok előkészítő munka előzi meg, az információszerzéstől a Biztosítási Terv készítésén át a valós végrehajtásig. A kornak megfelelő szakmai kihívások rendelik hozzá a biztosítás végrehajtásához a humán erőforrást és a szolgálati állatok „eszközként" való alkalmazását. A sportesemények biztosításában résztvevő szervező és rendező szervek saját állományuk felkészítésén túl szorosan együttműködnek a rendőri egységek biztosításba bevont állományával, egymás munkáját és tevékenységét kiegészítve, megerősítve.

A sportesemények biztonsági fokozatának minősítése szakmailag megadja a biztosítás végrehajtásának módját, az eszközök szélesebb körű felhasználását és az élőerő nagyobb létszámú bevonását igénylő biztosítás megszervezésére van szükség. Szerencsére rendelkezésre állnak az innovatív eszközök és a közeljövőben nyugodtan mondhatjuk, hogy az okos eszközök is alkalmazásra kerülnek és ezen eszközök használata és üzemeltetése az élőerővel való kiegészítés során olyan technikai hátteret biztosítanak, amely a biztonság fenntartása és helyreállítása szempontjából döntő jelentőségű.

A hazai környezetben megrendezésre kerülő hazai és nemzetközi kiemelt biztonsági fokozatú sportesemények a közelmúltban is pozitív tapasztalattal és értékeléssel zárultak, nemzetközi szintű elismertséggel.

A kiemelt biztonsági kockázat definiálja és meghatározza, hogy az események tervezése és szervezése során számolni kell a rendező szerv végrehajtó állománya és a rendőrség közös fellépésére, az eseményt megelőző előkészítő munkától kezdve, a beléptetésen, az esemény látogatói és meghívottjai biztonsági komfortjának garantálásán keresztül a rendbontások estén történő beavatkozásig. A megnövelt létszámú végrehajtó állomány mellett nagyobb eséllyel kerül sor a szolgálati állatok bevetésére a létesítmények külső és belső biztosítása során.

A minősített kutyavezetők és kutyák igénybevétele a rendőrség csapatszolgálat feladataiban döntő jelentőségű lehet, tekintettel arra, hogy a kutyák felkészítettsége olyan mértékű és minőségű szakmai tudás, amely képes a tömegkezelés során eldönteni az erőviszonyokat és helyreállítani a biztonságot.

A kiemelt sportesemények során, főként a külső biztosításba bevont lovas egységek alkalmazása már a statikus kihelyezés során is erődemonstráló. A lovak fizikai adottságait figyelembevéve és kiegészítve a határozott fellépésükkel, mozgékonyságukkal, senkinek ne legyen kétsége afelől, hogy képesek a tömegkezelési feladatok végrehajtását tökéletesen kivitelezni.

A tényezők elemzése és vizsgálata alapján az a következtetés vonható le, hogy a normál és fokozott biztonsági fokozatú sportesemények biztosítása jelentősen eltér a kiemelt fokozatú eseményekétől. Az esemény látogatóira nézve már a pszichés tényező is megteszi hatását, maga a tudat, hogy a fokozata kiemelt egy sporteseménynek, nem is beszélve arról, hogy már a jegyvásárlás során szembesül a különbözőséggel a normál eseményekhez képest, hiszen a személyes adatok megadásával nagyobb felelősség jelentkezik a pályarendszabályok vonatkozásában. Ezt követően a sportesemény helyszínére érkezve sokkal tüzetesebb ellenőrzésen esik át, már a beléptetés során is és az esemény ideje alatt is. Természetesen és sajnálatos módon szervezési hiba, hogy a beléptetés során a személyazonosság nem kerül ténylegesen ellenőrzésre a belépésre jogosító okmánnyal egyetemben, így a rendbontás alkalmával nem biztos, hogy beazonosítható a törvényellenes tevékenység alanya. Így előfordulhat és hazai sporteseményeken gyakori, hogy a kiemelt kockázat ellenére a vendégszereplő Ferencváros szimpatizánsai a hazai szektorokban foglalnak helyet.

Nyilván ezzel felvállalják azt a kockázatot, hogy a rendellenes tevékenységük esetén a kamera vagy drónfelvételek alapján kiemelésre kerülhetnek, de ugyanakkor szervezői-rendezői oldalról is megerősített szolgálat szervezésére van szükség, azokban a szektorokban, ahol előre látható a vendégcsapat szurkolóinak megjelenése. A Magyar Labdarúgó Szövetség törekvése és hozzáállása az, hogy minél kevesebb kiemelt minősítés keletkezzen. Klubszinten pedig a csapat érdekei elé nem helyezik a gazdasági érdekeket, így a vendégszektorok befogadóképességénél több vendégszurkolót legálisan nincs szándékukban elhelyezni.

A kiemelt sportesemények biztosításának némi nemű könnyebbségét majd az innovatív rendészeti eszközök összekapcsolása következményeként, központosított információs centerbe befutó információk tömege és ezáltal a smart cityk megvalósulása fogja jelenteni, ahol minden a biztosításba bevont szerv egy és ugyanazon adatbázis adatait használja fel a biztosítás tervezése és szervezése során.

Felhasznált irodalom

[1] Sportrendezvények biztonsága és biztosítása (Tanulmánygyűjtemény) https://szakmaikamara.hu/files/images/Orszagos/Sportrendezveny/szakkonyv.pdf letöltve: 2021.október 22.

[2] Sportrendezvények biztonsága és biztosítása (Tanulmánygyűjtemény) https://szakmaikamara.hu/files/images/Orszagos/Sportrendezveny/szakkonyv.pdf letöltve: 2021.október 22.

[3] Rendészeti szakvizsga tananyag rendőrségi igazgatás http://bmkszf.hu/dokumentum/2533/RENDORSEGI_IGAZGATAS.pdf letöltve: 2022. március 02.

[4] 54/2004. (III.31.) Korm.rendelet a sportrendezvények biztonságáról: https://njt.hu/jogszabaly/2004-54-20-22 letöltve: 2022. március 02.

[5] Rendőrségi igazgatás tananyag Microsoft Word - Lektorált Rendőrségi Igazgatás tananyag2016 (bmkszf.hu) letöltve: 2022. február 27.

[6] Sportrendezvények biztonsága és biztosítása (Tanulmánygyűjtemény) https://szakmaikamara.hu/files/images/Orszagos/Sportrendezveny/szakkonyv.pdf letöltve: 2021.október 22.

[7] Magánbiztonság II. kötet középiskolások számára

Maganbiztonsag_II.pdf (bmkszf.hu)

letöltve: 2022. február 27.

[8] Gondolatok a (sport)rendezvények biztonságának fokozásához

Ideas for Enhancing Security of (Sports) Events

Cserny-ChristianBelugyiSzemle2020.evi11.szam71-88..pdf (mtak.hu)

letöltve: 2022. március 04.

[9] Sportrendezvények biztonsága és biztosítása (Tanulmánygyűjtemény)

https://szakmaikamara.hu/files/images/Orszagos/Sportrendezveny/szakkonyv.pdf

letöltve: 2021.október 22.

[10] 11/1998. (IV. 23.) ORFK utasítás a Magyar Köztársaság Rendőrségének Csapatszolgálati Szabályzata kiadásáról

https://www.police.hu/sites/default/files/11_1998.pdf letöltve: 2022. március 04.

[11] 17/2009. (OT 10.) ORFK utasítás a Rendőrség Kutyás és Lovas Szolgálati Szabályzatáról

https://www.police.hu/sites/default/files/6._17_2009.pdf

letöltve: 2022. március 07.

[12] 17/2009. (OT 10.) ORFK utasítás a Rendőrség Kutyás és Lovas Szolgálati Szabályzatáról

https://www.police.hu/sites/default/files/6._17_2009.pdf

letöltve: 2022. március 07.

[13] 11/1998. (IV. 23.) ORFK utasítás a Magyar Köztársaság Rendőrségének Csapatszolgálati Szabályzata kiadásáról

https://www.police.hu/sites/default/files/11_1998.pdf

letöltve: 2022. március 04.

[14] 17/2009. (OT 10.) ORFK utasítás a Rendőrség Kutyás és Lovas Szolgálati Szabályzatáról

https://www.police.hu/sites/default/files/6._17_2009.pdf

letöltve: 2022. március 07.